

Výroční zpráva 2025

Historie a poslání spolku

Spolek Krajina Novohradská vznikl v roce 2005, původně jako občanské sdružení. Sdružuje místní obyvatele a lidi spjaté s Novohradskými horami, jejichž společným zájmem je **ochrana a citlivý rozvoj Novohradských hor a podhůří** – jedinečné krajiny, jejíž hodnoty spočívají v neopakovatelném propojení přírodních, historických a kulturně-duchovních fenoménů. Ve spolupráci s místními partnery i odborníky usilujeme o vznik dlouhodobé vize pro Novohradské hory, která přispěje k dobrému životu místních lidí a zachování hodnot regionu pro budoucí generace.

Náplň činnosti spolku:

Zasazujeme se o ochranu a citlivý rozvoj krajiny Novohradských hor.

Věnujeme se vzdělávání a osvětě místní veřejnosti o jedinečných hodnotách tohoto území.

Posilujeme komunikaci mezi místními samosprávami, odbornými institucemi, místními spolky, vlastníky a místní veřejností.

Snažíme se aktivně předcházet zásahům ohrožujícím krajinný ráz a cenné přírodní lokality.

Poskytujeme odbornou podporu a propojení s odborníky v konkrétních kauzách.

Podporujeme myšlenku zařazení Novohradských hor mezi chráněné krajinné oblasti.

Identifikační a kontaktní údaje

Krajina Novohradska z. s.

spolek zapsaný pod spisovou značkou L 4103 vedenou u Krajského soudu v Českých Budějovicích

Sídlo: Velký Jindřichov 13, 382 82 Benešov nad Černou

E-mail: info@krajinanovohradska.cz

Web: www.krajinanovohradska.cz

Bankovní spojení: 3383337359/0800

IČ: 26998653

Stanovy jsou k nahlédnutí na [webových stránkách spolku](#).

Struktura spolku

Členská schůze

Členská schůze je nejvyšším orgánem spolku a tvoří ji všichni členové spolku.

Na konci roku 2025 měl spolek 19 členů.

Předsednictvo

Předsednictvo je statutárním orgánem spolku a řídí činnost spolku mezi zasedáními členské schůze.

Kontrolní rada

Kontrolní rada je nezávislým orgánem kontrolujícím hospodaření spolku a činnost jeho orgánů.

Ředitelka

Ředitelka je výkonným orgánem spolku a ve spolupráci s předsednictvem řídí běžný chod spolku.

Členové předsednictva (od 25. 5. 2024):

Jan Kurz

jan.kurz@krajinanovohradska.cz

Michaela Vlčková

michaela.vlckova@krajinanovohradska.cz

Lucie Marková

lucie.markova@krajinanovohradska.cz

Martin Hais

martin.hais@krajinanovohradska.cz

Členové kontrolní rady (od 25. 5. 2024):

Aleš Kurz

ales.kurz@krajinanovohradska.cz

Simona Běhounková

simona.behounkova@krajinanovohradska.cz

Ivana Popelová

ivana.popelova@krajinanovohradska.cz

Ředitelka spolku (od března 2024):

Hana Bernardová

hana.bernardova@krajinanovohradska.cz

Shrnutí činnosti v roce 2025

Společným jmenovatelem všech aktivit spolku je **péče o krajinu Novohradských hor** skrze prohlubování vztahu lidí k ní a zvědomování jejích jedinečných přírodních, historických a kulturně-duchovních hodnot (viz též [Soubor textů k hodnotám území](#)).

Vyvrcholením činnosti spolku v roce 2025 bylo jednodenní **symposium** s názvem **Novohradské hory: krajina odolná i křehká** a navazující **kulatý stůl**, které se po celoroční přípravě uskutečnily 18. září 2025 na půdě Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a které spolek uspořádal ve spolupráci s Biologickým centrem AV ČR, Přírodovědeckou fakultou JU a AOPK ČR.

Symposium Novohradské hory: krajina odolná i křehká (18. 9. 2025, Č. Budějovice)

V rámci **osvětové činnosti spolku** jsme kromě symposia během loňského roku uspořádali pět tematických **exkurzí** (po zaniklých vesnicích podhůří Novohradských hor, za zaniklými řemesly Novohradských hor, za hlasy a zvučením Novohradských hor, o houbách a o lese na svazích Novohradek a za perlorodkou říční – tajemnou kráskou řeky Malše), dvě **poutě** (noční pouť na Dobrou Vodu, adventní pouť na Kamenskou horu) a také **kurz řezu ovocných stromků** a **Den pro benešovský sad**. Kromě toho jsme se s vlastním stánkem zúčastnili **Dne ochrany přírody** na Nových Hradech (14. 6.).

Dalším důležitým milníkem roku 2025 bylo po více než roční přípravné fázi **zahájení realizační fáze** víceletého **projektu Pilgerland – Poutní krajina**, který spolek realizuje v rámci programu České Budějovice – Evropské hlavní město kultury 2028. Záměrem projektu je vyzdvihnout představu Novohradských hor jako poutní krajiny a podpořit pozitivní vztah a citlivost místních i návštěvníků ke krajině a jejím hodnotám.

Pilgerland zahrnuje aktivity přinášející prožitek krajiny skrze umění, společná setkání a také péči o společný prostor. To vše upevňuje vazby mezi lidmi a krajinou i mezi lidmi navzájem.

I v loňském roce jsme sledovali **záměry s potenciálním negativním dopadem na krajinný ráz nebo jiné přírodní hodnoty území**. Vyjadřovali jsme se mimo jiné k aplikaci závadných látek do rybníků na Novohradsku, věnovali jsme se kauze kontaminace polí na Novohradsku popelem z teplárny (viz pořad [Nedej se – Olovo a rtuť na dobrou chuť](#)) a také záměru plánovaného větrného parku u Sandlu.

Zástupci spolku se zúčastnili dvou **setkání se starosty místních samospráv** na téma záměru přípravy CHKO Novohradské hory, které inicioval tehdejší náměstek ministra životního prostředí František Talíř. Z jednání vyplynulo, že většina starostů v území tento záměr aktuálně nepodporuje, neboť v něm spatřuje více rizik než přínosů.

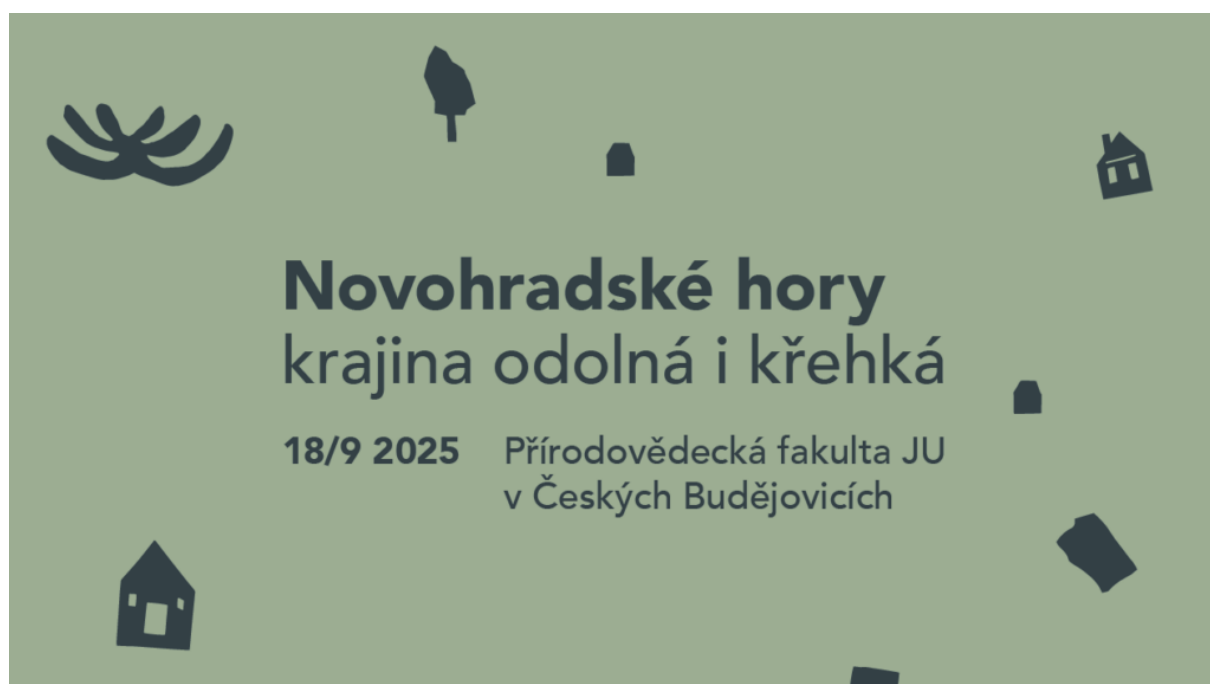
Během celého roku jsme pokračovali ve vydávání občasného elektronického **newsletteru**, prostřednictvím kterého informujeme o plánovaných akcích spolku a také o vybraných tématech či kauzách spojených s krajinou Novohradských hor. Již vyšlé newslettery jsou k přečtení na [webu v sekci Novinky](#), kde se lze také přihlásit k jejich odběru.

V listopadu a v prosinci jsme se během dvou setkání věnovali **strategickému a akčnímu plánování** na rok 2026, v rámci něhož jsme si potvrdili, že naším hlavním cílem je i nadále **ochrana a citlivý rozvoj krajiny Novohradských hor**. Dílčími cíli pro následující období je pokračující práce s veřejností, ať už prostřednictvím **osvětových akcí**, nebo **aktivit projektu Pilgerland**, **sledování problematických kauz** v území a v neposlední řadě udržování kontaktu a **spolupráce s odbornými partnery**.

V roce 2025 proběhlo celkem 8 schůzí členů (včetně 2 podzimních plánovacích setkání), přičemž výroční členská schůze se konala 14. června 2025 na Pasekách.

Symposium a kulatý stůl (18. 9. 2025)

Symposium *Novohradské hory: krajina odolná i křehká* pořádal spolek Krajina Novohradska ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou Jihočeské univerzity, Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR a Biologickým centrem Akademie věd ČR, pod záštitou hejtmána Jihočeského kraje Martina Kuby. Zúčastnilo se ho téměř 170 účastníků z řad odborné i laické veřejnosti a místních samospráv.

Novohradské hory jsou krajinou mimořádných přírodních i kulturně historických hodnot – čisté vody, vzácných druhů, klidu a relativně neporušených ekosystémových vazeb. Právě ty z ní činí dobrý základ pro odolnou krajinu v časech environmentálních krizí, která je však kvůli nízkému stupni ochrany a absenci dlouhodobé vize ohrožena nevhodnou výstavbou či nešetrným hospodařením. Proto se akce zaměřila hlavně na zranitelnost krajiny a její nedostatečnou ochranu, se **záměrem iniciovat a oživit diskusi o komplexnějších způsobech ochrany Novohradských hor**. Symposium považujeme za klíčový moment zahájení této debaty. Ještě tentýž den na něj navázalo setkání u kulatého stolu, které po letech znovu otevřelo téma možnosti zařazení Novohradských hor mezi velkoplošná zvláště chráněná území.

Symposium na konkrétních příkladech potvrdilo, že **stávající míra ochrany krajiny je nedostatečná**. Jako zásadní rizika pro Novohradské hory bylo pojmenováno ohrožení kvality vody, úbytek biodiverzity, narušení krajinného rázu, a s tím spojené ohrožení jedinečného komplexu přírodních a kulturně historických hodnot. Pochopení **potřeby chránit hodnoty Novohradských hor** – tedy jejich přírodu, kulturní krajinu i vzácný klid – je zásadní. Právě to by mělo být základem pro další společnou debatu, do které musí být vedle odborníků aktivně zapojeni místní obyvatelé, kteří s touto krajinou sdílejí svůj každodenní život.

Pro potřeby této debaty a také pro záramování činnosti spolku jsme spolu s odborníky na různá témata sestavili sborník **Novohradské hory: krajina odolná i křehká – soubor textů k hodnotám území**, který shrnuje jedinečnost i zranitelnost hodnot tohoto území. Sborník si můžete prohlédnout a stáhnout [ZDE](#).

Tisková zpráva ze sympozia [ZDE](#).

Videozáznamy z přednášek a panelové diskuse k dispozici [ZDE](#).

Kulatý stůl (18. 9. 2025, studentský klub Kampa, JU České Budějovice)

Akce pořádané spolkem v roce 2025

30. 3. Kurz řezu ovocných stromků (Desky u Malont)

Praktický kurz výchovného a zdravotního řezu u mladých stromků malvic s již zapěstovanými korunkami. Možnosti přístupů k péči o ovocný strom v krajině.

Průvodci: Mikuláš Vinař, Anna Šebestík Vácová

5. 4. Po zaniklých vesnicích podhůří Novohradských hor

Exkurze po bývalých vsích Mladoňov (Lodus), Drochov (Drochersdorf), Mikoly (Miggolz) a Obec (Obst), které patří k nejlépe dochovaným, ale také k nejvíce ohroženým zaniklým vesnicím novohradského podhůří. Kromě impozantních zřícenin budov bývalých selských stavení jsme si povídali o někdejších způsobech intenzivního využívání krajiny v kontrastu s dnešním extenzivním, o historickém vodním mikrohospodářství, o středověké plužině a o mezích a cestách, které kulturní krajinu dotvářely a zpřístupňovaly.

Průvodce: Michal Bureš (archeolog zabývající se zánikem sídel na Novohradsku)

12. 4. Den pro benešovský sad

Procházka místním sadem s povídáním o funkcích tradičních sadů, o úloze ovocných stromů v krajině a péči o mladé i staré ovocné stromy. Ukázka výchovného a zdravotního řezu ovocných dřevin a společná práce na údržbě sadu.

Průvodci: Mikuláš Vinař, Tereza Chuchmová, Anna Šebestík Vácová

13. 4. Za zaniklými řemesly Novohradských hor

Během exkurze jsme navštívili terénní relikty milířů, ve kterých se ve středověku a novověku vyrábělo dřevěné uhlí pro místní železářny a sklárny, a dále několik zaniklých hamrů, mlýnů, sklárnu a bývalou huť Gabriela. Přiblížili jsme si nejen vlastní zaniklá řemesla, ale také historii místních provozů i několik místních příběhů železné opony.

Průvodci: Jan Ciglbauer (soukromý badatel), Tereza Šálková (Archeol. ústav FF JU)

31. 5. Za hlasy a zvucením Novohradských hor

Procházka zvukovou krajinou Novohradských hor, kde jsme naslouchali vlastním tělem i pomocí zvukové techniky všemu, co nám zaznělo do cesty – od zpívajících ptáků, přes šumící stromy po žáby a zurčení vody v potoce. Vyzkoušeli jsme si zakreslit zvukovou krajinu a taky si povídali o tom, proč je důležité naslouchání pěstovat a co nečekaného nám může otevřít.

Průvodce: Luděk Čertík (básník, esejista a zvukový ekolog)

16. 8. Noční pouť na Dobrou Vodu

Noční putování po stopách dávných poutníků z Trhových Svin přes Žumberk, Krčín, Cuknštejn a další zajímavá místa na poutní místo Dobrá Voda.

Průvodkyně: Michaela Vlčková

5. 10. O houbách a o lese na svazích Novohradek

Procházka krajinou Novohradských hor se zaměřením na houby a prostředí lesa. Nahlédli jsme do tajemného světa hub, a to nejen jedlých.

Průvodkyně: Anna Lepšová (mykoložka)

11. 10. Za perlorodkou říční – tajemnou kráskou řeky Malše

Procházka říční nivou řeky Malše s povídáním o nejdéle se dožívajícím živočichu v Čechách (perlorodce říční) a o tom, jakému ohrožení dnes čelí. Ukázka jedinců perlorodky přímo v toku řeky.

Průvodce: Robert Ouředník

14. 12. Adventní pouť novohradským podhůřím na Kamenskou horu

Rozjímavé putování o třetí neděli adventní z Nových Hradů na Kamenskou horu. Ve stopách pastýře Benedikta a ztracených ovcí v horách (na motivy islandského příběhu Gunnara Gunnarssona Advent).

Průvodkyně: Michaela Vlčková

Projekt Pilgerland – Poutní krajina

Projekt Pilgerland chápeme jako společnou cestu nás, místních spolků a obyvatel, jejímž cílem je propojovat místní komunity a vytvářet prostor pro jejich nápady a zapojení. Směry této cesty vycházejí z krajiny a z konkrétních podnětů, které přicházejí ze setkání a diskusí. Nabízíme v něm kurátorskou podporu, spolupráci se současnými umělci a umělkyněmi a společné rozvíjení témat, která jsou pro krajinu a lidi důležitá.

Setkání v krajině v roce 2025

Během roku 2025 jsme uspořádali několik setkání se spolky, institucemi a jednotlivci, kteří se aktivně věnují kultivaci života, míst a krajiny Novohradských hor a podhůří. Poprvé jsme se sešli 22. června na Pohoří na Šumavě, kde nám zázemí poskytl spolek Bucherser Heimat Verein v prostorách kostela Panny Marie Dobré rady. Druhé setkání proběhlo 8. srpna v Pohorské Vsi, kde jsme využili pohostinnosti informačního centra a prostor kostela sv. Linharta. Obě místa jsme zvolili záměrně pro jejich význam coby historických poutních míst.

Hlavním cílem bylo představit projekt Pilgerland a pozvat všechny zúčastněné k širší spolupráci s cílem vědomé ochrany a péče o krajinu. Setkání byla zároveň příležitostí k seznámení, výměně zkušeností a inspirací. Mluvili jsme o tématech, která jsou pro jednotlivé lidi v místech jejich působení aktuální (např. oživování míst, propojování generací nebo probouzení zájmu o přírodu a zájmu dětí o místo, kde žijí). Rok jsme zakončili neformálním setkáním všech, co se během roku nějak zapojili, u ohně na Mýtinách.

Pohoří na Šumavě (22. 6.)

Pohorská Ves (8. 8.)

Sluneční líheň

Součástí programu obou setkání byl workshop Sluneční líheň umělkyně [Michaely Caskové](#), díky kterému jsme se mohli ponořit do místní krajiny, vyzkoušet si techniku přírodního barvení ovčí vlny a zároveň si všímat detailů v krajině obou míst. Právě toto jiné vnímání krajiny a zvědomování jejích hodnot skrze umění představuje jeden z hlavních cílů projektu.

Proces workshopu i barvení vlny, která se několik měsíců macerovala ve sklenicích, byl metaforou našeho ročního setkávání a příprav. Stejně jako trvalo, než rostliny ve sluneční lázni uvolnily svou esenci, i témata vzešlá z našich setkání pomalu dozrávala v konkrétní umělecké aktivity a k dalšímu společnému tvoření.

Celé ohlédnutí za rokem 2025 v projektu Pilgerland – Poutní krajina a za workshopy Sluneční líheň najdete [zde](#).

Poděkování dárcům

V roce 2025 jsme přijali celkem **193 200 Kč darem** a dále **70 000 Kč** formou **individuální dotace** od Jihočeského kraje (určené na organizaci Sympozia Novohradské hory: krajina odolná i křehká).

Jmenovitě děkujeme těmto dárcům:

Mattoni 1873, Zahrada Soutok, s. r. o., ČEVAK a. s., Helena Bernardová, Michaela Vlčková, Jiří Guth

Realizaci projektu Pilgerland – Poutní krajina finančně podpořilo město **České Budějovice, Jihočeský kraj** a **Ministerstvo kultury ČR** v rámci programu České Budějovice – Evropské hlavní město kultury 2028, a to na základě smlouvy o realizaci projektu ve výši **595 500 Kč**.

Rovněž jsme obdrželi bohatou nefinanční podporu v mnoha různých podobách. Děkujeme **Přírodovědecké fakultě Jihočeské univerzity** za poskytnutí prostor pro konání sympozia a též **místním spolkům** za poskytnutí prostor pro setkání. Děkujeme všem **lektorům** exkurzí a **přednášejícím** na sympoziu, kteří se vzdali svého honoráře. Děkujeme firmě **Hruška reklama** za tisk materiálů pro symposium, firmě **Chleba se solí** za chleba a **novohradským myslivcům** za zvěřinu pro oběd na sympoziu.

Děkujeme všem, kteří jakýmkoli způsobem podpořili činnost spolku. Vážíme si vaší podpory!

Pokud byste chtěli podpořit spolek Krajina Novohradska, můžete tak učinit prostřednictvím QR kódu, zaslat libovolnou částku na **transparentní bankovní účet 3383337359/0800**, případně darovat na náš projekt [Podpora Novohradským horám](#) prostřednictvím portálu Darujme.cz. Děkujeme!

ROZVAHA

Výkazy byly jako součást přiznání
podány elektronicky
dne: 8.3.2026
Podací číslo: 32215375
Heslo zjištění stavu: fc97d663
Stav podání: podáno

otisk podacího razítka

k. 3 1 . 1 2 . 2 0 2 5

v tisících Kč

IČ	2	6	9	9	8	6	5	3
----	---	---	---	---	---	---	---	---

ROZVAHA dle 504/2002 Sb. ve znění od roku 2016
Obchodní firma nebo název účetní jednotky

Krajina Novohradsko
Z. s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky

Velký Jindřichov 13
Benešov nad Černou
382 82

Označ.	AKTIVA	číslo řádku	Účetní období	
			stav k prvnímu dni	k poslednímu dni
B.	Krátkodobý majetek celkem	040	10	59
B. III.	Krátkodobý finanční majetek celkem	071	7	58
3.	Peněžní prostředky na účtech	074	7	58
B. IV.	Jiná aktiva celkem	079	3	1
B. IV. 1.	Náklady příštích období	080	3	1
	AKTIVA CELKEM	082	10	59

Označ.	PASIVA	číslo řádku	Účetní období	
			stav k prvnímu dni	k poslednímu dni
A.	Vlastní zdroje celkem	001	-2	46
A. II.	Výsledek hospodaření celkem	006	-2	46
A. II. 1.	Účet výsledku hospodaření	007	xxxxxxxxxxxx	49
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	008	-25	xxxxxxxxxxxx
3.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	009	23	-3
B.	Cizí zdroje celkem	010	12	13
B. III.	Krátkodobé závazky celkem	021	12	13
22.	Dohadné účty pasivní	043	12	13
	PASIVA CELKEM	048	10	59

Okamžik sestaven 8.3.2026	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky:
Právní forma zapsaný spolek účetní jednotky:	ThLic. Vlčková Michaela Th.D.
Předmět činnosti nebo účel: Činnosti ostatních organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů j. n. Vypracoval : Ing. Jan Hrubý	

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Výkazy byly jako součást přiznání
podány elektronicky
dne: 8.3.2026
Podací číslo: 32215375
Heslo zjištění stavu: fc97d663
Stav podání: podáno

otisk podacího razítka

k. 3 1 . 1 2 . 2 0 2 5

Od: 1.1.2025 Do: 31.12.2025

v tisících Kč

IČ	2	6	9	9	8	6	5	3
----	---	---	---	---	---	---	---	---

VZZ dle 504/2002 Sb. ve znění od roku 2016
Obchodní firma nebo název účetní jednotky

Krajina Novohradsko
Z. s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky

Velký Jindřichov 13
Benešov nad Černou
382 82

Označ.	VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	číslo řádku	Běžné období		
			Hlavní	Hospodářská	Celkem
A.	Náklady	001	975		975
A. I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby	002	975		975
A. I. 1.	Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovaných dodávek	003	5		5
6.	Ostatní služby	008	970		970
	Náklady celkem	039	975		975
B.	Výnosy	040	1 024		1 024
B. I.	Provozní dotace	041	70		70
B. I. 1.	Provozní dotace	042	70		70
B. II.	Přijaté příspěvky	043	85		85
3.	Přijaté příspěvky (dary)	045	68		68
4.	Přijaté členské příspěvky	046	17		17
B. III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	047	869		869
	Výnosy celkem	061	1 024		1 024
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	062	49		49
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	063	49		49

Okamžik sestaven 8.3.2026	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky:
Právní forma zapsaný spolek účetní jednotky:	ThLic. Vlčková Michaela Th.D.
Předmět činnosti nebo účel: Činnosti ostatních organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů j. n.	
Vypracoval : Ing. Jan Hrubý	

Náklady		
501 001	Spotřeba materiálu	4 801.03
501 *		4 801.03*
518 001	Ostatní služby - hosting	6 170.60
518 002	Ostatní služby - workshopy, organizace akcí	449 090.00
518 003	Ostatní služby - tisk, návrhy, korekce	252 646.00
518 004	Ostatní služby - koordináční činnost	231 503.00
518 005	Ostatní služby - ostatní	31 303.00
518 *		970 712.60*
Náklady celkem		975 513.63

Výnosy		
602 001	Tržby z prodeje služeb	655 950.00
602 002	Tržby z prodeje služeb - vložné na konference	100 000.00
602 003	Tržby z prodeje služeb - vstupné sympozium	112 900.00
602 *		868 850.00*
682 000	Přijaté příspěvky (dary)	68 200.00
682 *		68 200.00*
684 000	Přijaté členské příspěvky	17 300.00
684 *		17 300.00*
691 000	Provozní dotace	70 000.00
691 *		70 000.00*
Výnosy celkem		1 024 350.00

Hospodářský výsledek	zisk	48 836.37
----------------------	------	-----------